

วิธีการชั่วคราว ก่อนการพิพากษา



www.admncourt.go.th
สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕

สิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งวิธีการชั่วคราว ก่อนการพิพากษา

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งไม่รับหรือยกคำขอของผู้ฟ้องคดีหรือคู่กรณี คำสั่งดังกล่าวเป็นที่สุด ผู้ฟ้องคดีหรือคู่กรณีไม่สามารถยื่นอุทธรณ์ได้อีก

ในกรณีที่ศาลรับพิจารณาคำขอและมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง หรือมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใดๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณา หรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา ผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุดภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นได้รับแจ้งหรือทราบคำสั่งศาล



ศาลปกครองเลขาธิการศาลปกครอง
อาคารเอ็นพีพรทาวเวอร์
(เป็น ๓๑-๓๗,๔๓)
เลขที่ ๑๙๔ ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา
เขตสาทร กรุงเทพฯ ๑๐๑๒๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๖๒๗๐ ๑๒๐๐-๖๓



ศาลปกครองสูงสุดขอเชิญประชาชนชาวไทยร่วมเป็นเจ้าภาพ
การประชุมใหญ่สมาคมศาลปกครองสูงสุดระหว่างประเทศ
วันที่ ๒๒-๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ณ กรุงเทพมหานคร

ในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองนั้น นอกจากขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แล้ว คู่กรณียังสามารถขอให้ศาลมีคำสั่งให้กำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของคู่กรณีซึ่งยังคงมีอยู่ในระหว่างที่รอผลการพิจารณาคดีของศาล และอาจทวิภาคีขึ้นจนยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลังได้ด้วย วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา มี ๒ กรณี คือ

๑. การขอลุเลาการบังคับตามกฎหมาย หรือคำสั่งทางปกครอง

การขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง หมายถึง การขอให้ชะลอหรือระงับการบังคับตามผลของกฎหรือคำสั่งทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราวก่อนที่ศาลปกครองจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดี คู่กรณีสามารถขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองได้ในกรณีที่มีการสั่ง คดีต่อศาลเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครอง เช่น การฟ้องคดีเพื่อให้เพิกถอนเทศบัญญัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือการฟ้องคดีเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต เป็นต้น ศาลปกครองกำหนดให้คู่กรณีสามารถขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองได้ เนื่องจาก การฟ้องคดีต่อศาลปกครองไม่เป็นการขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองโดยอัตโนมัติ ดังนั้นระหว่างการพิจารณาคดีผู้ฟ้องคดียังคงถูกบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งนั้นอยู่ ซึ่งทำให้ผู้ฟ้องคดีเดือดร้อนหรือเสียหาย กรณีเช่นนี้ผู้ฟ้องคดีบางรายอาจมีความประสงค์ที่จะขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งปกครองดังกล่าวไว้ก่อน เพื่อให้ตนสามารถดำเนินการใดๆ ได้เช่นเดียวกับก่อนที่ตนจะได้รับคำสั่งทางปกครองนั้น

ในการขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้น ผู้ฟ้องคดีสามารถขอมาในคำฟ้องอาจยื่นคำขอในเวลาใดๆ ก่อนที่ศาลจะพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีก็ได้ เพื่อให้ศาลมีคำสั่งขอลุเลาการบังคับตามผลของกฎหรือคำสั่งทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราวแต่อย่างไรก็ตาม ในการยื่นคำฟ้อง ขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้น ผู้ฟ้องคดีจะต้องแสดงเหตุผลในคำขอให้ชัดเจนด้วยว่าต้องการจะขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองใด และหากกฎหรือคำสั่งทางปกครอง ยังคงมีผลบังคับต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขภายหลังอย่างไร

นอกจากนี้ ในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง แต่ศาลเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี ศาลมีอำนาจสั่งขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้น โดยจะไต่สวนก่อนหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่างการขอลุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง

นายแพทย์ ก. ได้รับคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ซึ่งนายแพทย์ ก.เห็นว่าทำให้เกิด ความเดือดร้อนเสียหาย นายแพทย์ ก. จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง แต่ในระหว่างที่ศาลปกครองพิจารณาคดีนั้น ผลของคำสั่งนั้นก็ยังทำให้ นายแพทย์ ก. ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ นายแพทย์ ก.เห็นว่าผลของคำสั่งทำให้ตนเดือดร้อนเสียหาย นายแพทย์ ก. จึงได้ยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ขอลุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นไว้ก่อน ซึ่งในกรณีนี้หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่านาย ก.ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจนยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง ศาลจะมีคำสั่งให้ขอลุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นไว้ก่อน ซึ่งจะให้นายแพทย์ ก. สามารถประกอบอาชีพได้ในระหว่างที่รอผลการพิจารณาของศาลปกครอง

๒. การบรรเทาทุกข์ชั่วคราว

การบรรเทาทุกข์ชั่วคราว หมายถึง การขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณา หรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา ผู้ฟ้องคดีหรือคู่กรณีจะยื่นคำขอได้ก็ต่อ เป็นกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองด้วยเหตุอื่นที่นอกเหนือไปจากการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งทางปกครองโดยสามารถยื่นคำขอได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังนี้

- **กรณีการขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราว** ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองใดๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายของตนก่อนการพิพากษา โดยจะยื่นมากับคำฟ้องหรือยื่นในเวลาใดก็ได้ ก่อนศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี

- **กรณีขอให้คุ้มครองประโยชน์** วิธีการชั่วคราวในลักษณะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอ หรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา กรณีนี้ผู้ยื่นคำขออาจจะเป็นผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีหรือผู้ร้องสอดก็ได้ โดยจะยื่นคำขอในเวลาใดก็ได้ก่อนศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี

ตัวอย่างการขอให้ศาลมีคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราว

ผู้ได้บังคับบัญชาของนาง อ. ทูจิตย์ยกยอกเงิน หน่วยงานต้นสังกัดของนาง อ. คือมหาวิทยาลัย ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเพื่อสอบสวนกรณีดังกล่าวและมีมติว่าการกระทำของนาง อ. เป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงและให้รับงบลใช้ค่าสินไหมทดแทน นาง อ. ได้รับหนังสือเตือนให้ชำระเงินภายในเวลา ๑๐ วันนับแต่วันที่รับหนังสือเตือน แต่นาง อ. ไม่ได้ไปชำระเงินตามกำหนด มหาวิทยาลัย ข. จึงมีคำสั่งอายัดทรัพย์สินของนาง อ. ชายทอดตลาด ทำให้นาง อ. และครอบครัวเดือดร้อนเสียหาย นาง อ. จึงได้มายื่นฟ้องคดีต่อศาลเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่ง พร้อมกับยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งบรรเทาทุกข์ระงับการขายทอดตลาดทรัพย์สินของนาง อ. เป็นการชั่วคราวก่อนศาลมีคำพิพากษา เนื่องจากนาง อ. เห็นว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง เพราะค่าสินไหมทดแทนที่ตนต้องชดใช้มีราคาน้อยกว่าราคาทรัพย์สินที่อายัด ซึ่งหาก เห็นสมควรก็จะมีคำสั่งระงับการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดเพื่อเป็นการบรรเทาทุกข์แก่นาง อ. ต่อไป

ตัวอย่างคดี การขอให้คุ้มครองประโยชน์

หน่วยงาน ก. อนุญาตให้เอกชนสร้างสะพานลอยคนเดินข้ามเหนือทางสาธารณะพาดผ่านเห็นที่นางสาวชมพุกับพวกอยู่อาศัย โดยไม่ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องก่อนการพิจารณาอนุญาต และจะให้นางสาวชมพุกับประชาชนที่อยู่อาศัยในซอยได้รับความเดือดร้อนหายจากการก่อสร้าง นางสาวชมพุกจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาล พร้อมกับยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งให้ระงับการก่อสร้างและระงับการใช้สะพานคนเดินข้ามไว้เป็นการชั่วคราว ซึ่งหากศาลเห็นว่ามีความจำเป็นเพียงศาลก็จะมีคำสั่งกำหนดมาตรการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ให้ระงับการก่อสร้างและการใช้สะพานลอยไว้ก่อน

ตัวอย่างการเขียนคำขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา

(แบบที่ ๒๒ กรณีเขียนคำขอวิธีการชั่วคราว)

หลังจากยื่นคำฟ้องและอยู่ระหว่างรอการพิพากษาของศาล)

๙ สิงหาคม ๒๕๔๙

ชื่อและที่อยู่
ของผู้ฟ้องคดี

กรณีทำอันเป็น
เหตุแห่งการขอ
พร้อมทั้งพฤติการณ์
และข้อเท็จจริง
ที่เกี่ยวข้อง

คำขอว่าประสงค์จะให้
ศาลปกครองมีคำสั่ง
อุ้มทุกขชั่วคราว
อย่างไร

ข้าพเจ้า นาง อ. ในฐานะที่เป็น ผู้ฟ้องคดี เกิดวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐ อายุ ๔๙ ปี อาชีพรับราชการ อยู่ที่บ้านเลขที่ ๕ หมู่ ๔ ถนนราษฎร์อุทิศ ตำบลหนึ่งสอง อำเภอหนึ่งสอง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ ๕๕๕๕๕ โทรศัพท ๐ ๒๒๒๒ ๒๒๒๒ ขอยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราว มีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้

ด้วยข้าพเจ้าได้รับความเดือดร้อนจากการที่ถูกมหาวิทยาลัย ว. และกระทรวงการคลังมีคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่ได้บังคับบัญชาของข้าพเจ้าทำผิดยกยอทรัพย์ ข้าพเจ้าได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวและได้รับแจ้งผลว่าให้ยกอุทธรณ์ผลการพิจารณา ข้าพเจ้าเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบจึงนำคดีมาขึ้นฟ้องต่อศาลปกครอง ระหว่างรอการพิจารณาพิพากษาของศาล มหาวิทยาลัย ว. ได้มีหนังสือให้ข้าพเจ้าชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายใน ๑๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเตือน แต่ข้าพเจ้าไม่ได้ไปชำระตามหนังสือเตือน มหาวิทยาลัย ว. จึงออกคำสั่งยึดที่ดินพร้อมบ้านพักของข้าพเจ้าเพื่อขายทอดตลาดและนำเงินมาชำระหนี้ดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงมาขอให้ศาลมีคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราวระงับการขายทอดตลาดที่ดินและบ้านของข้าพเจ้าไว้ชั่วคราว ซึ่งหากขายทอดตลาดที่ดินและบ้านแล้วจะทำให้ข้าพเจ้าได้รับความเดือดร้อนเสียหายยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง เนื่องจากค่าสินไหมทดแทนมีราคาน้อยกว่าราคาที่ดินและบ้านมาก และข้าพเจ้ามีที่พักอาศัยเพียงแห่งเดียวและหากขายทอดตลาดแล้วจะทำให้ข้าพเจ้าและครอบครัวซึ่งอาศัยอยู่ในบ้านหลังดังกล่าวทั้งหมดจำนวน ๑๐ คน ได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมากได้

ขอให้ศาลได้โปรดมีคำสั่งกำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์โดยมีคำสั่งให้มหาวิทยาลัย ว. ระงับการขายทอดตลาดที่ดินและบ้านของข้าพเจ้าไว้เป็นการชั่วคราวก่อนศาลมีคำพิพากษา

ลายมือชื่อผู้ยื่นคำขอ

นาง อ.

ตัวอย่างการเขียนคำขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา (แบบที่ ๑ กรณีเขียนคำขอวิธีการชั่วคราวฯ มาในคำฟ้องด้วย)

๙ สิงหาคม ๒๕๔๙

ชื่อและที่อยู่
ของผู้ฟ้องคดี

ชื่อและที่อยู่
ของผู้ถูกฟ้องคดี

กรณีทำอันเป็น
เหตุแห่งการฟ้องคดี
พร้อมทั้งพฤติการณ์
และข้อเท็จจริง
ที่เกี่ยวข้อง

คำขอว่าประสงค์จะให้
ศาลปกครองสั่ง
หรือพิพากษาอย่างไร
และขอให้ศาลมีคำสั่ง
ทุกประการบังคับตามคำสั่งฯ

ข้าพเจ้า นายแพทย์ ก. ในฐานะที่เป็น ผู้ฟ้องคดี เกิดวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐ อายุ ๔๙ ปี อาชีพ ประกอบวิชาชีพเวชกรรม อยู่ที่บ้านเลขที่ ๕ หมู่ ๔ ถนนราษฎร์อุทิศ ตำบลหนึ่งสอง อำเภอหนึ่งสอง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ ๕๕๕๕๕ โทรศัพท ๐ ๒๒๒๒ ๒๒๒๒

มีความประสงค์ขอฟ้อง แพทยสภา อยู่ที่เลขที่ ๑๐ หมู่ที่ ๒ ถนนประดิษฐ์ ตำบลหนึ่งสอง อำเภอหนึ่งสอง จังหวัดกาฬสินธุ์

ด้วยข้าพเจ้าได้รับความเดือดร้อนจากการที่ถูกแพทยสภามีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมเป็นเวลา ๓ เดือน โดยคณะกรรมการแพทยสภาได้พิจารณาเรื่อง น.ส. ข. มีหนังสือร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรมของข้าพเจ้าซึ่งเป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาลและเป็นผู้รักษาพยาบาล น.ส. ข. ติดต่อกันเป็นเวลานานและบ่อยครั้งมากเกินความจำเป็นโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยและความเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย จึงมีคำสั่งลงโทษข้าพเจ้า ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าตนเองไม่มีความผิดและแพทยสภากระทำโดยไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรม จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อโปรดพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งไว้ก่อน จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาซึ่งหากให้คำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีผลบังคับต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขภายหลังเนื่องจากคำสั่งดังกล่าวจะทำให้เกิดผลกระทบต่อการรักษาผู้ป่วยรายอื่น ข้าพเจ้าไม่มีอำนาจใดที่จะให้ผู้ถูกฟ้องคดีเลากการบังคับตามคำสั่งทางปกครองดังกล่าวได้ จึงได้มาขอขรมีศาลเป็นที่พึ่ง

ขอให้ศาลโปรดพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งแพทยสภาดังกล่าว และขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งแพทยสภาไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา

ลายมือชื่อผู้ฟ้องคดี

นายแพทย์ ก

